

ประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์
ในอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา

The Efficiency of Logistics and Supply Chain Management for Historical
Tourism Attraction in Mueang District, Nakhon Ratchasima Province.

จिरปนต์ โชติพิชญกุล¹ และ ศลิษา เจริญสุข²

Jirapanodes Chotphichayakul and Salisa Chareonsuk

Received: 3 April 2021; Revised: 30 April 2021; Accepted: 7 May 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโซ่อุปทานและโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจมากที่สุดในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า เพศ และระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และอายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ปัญหาและอุปสรรคการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

คำสำคัญ : โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน, การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

¹ คณะบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล E-mail: irapanodes@gmail.com เบอร์โทร 0926285252

² คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยนครราชสีมา E-mail: salisa_tcm@nmc.ac.th เบอร์โทร 0865824595

ABSTRACT

The purposes of this article are: to study the supply chain and historical tourism logistic in Mueang district, Nakhonratchasima province, to study problems and historical tourism obstacles, and to develop efficiency of logistic management and supply chain of historical tourism logistic in Mueang district, Nakhonratchasima province.

The results revealed that most satisfaction of tourist is the management of logistic and supply chain for historical tourism in Mueang district, Nakhonratchasima province. Overall, the efficiency of management logistic and supply chain for historical tourism in Mueang district Nakhonratchasima province is arranged in highest level. Comparing the efficiency for the management of supply chain and historical tourism logistic in Mueang district, Nakhonratchasima province indicated that gender and education level have statistically significant difference at 0.05 which is accordance with the hypothesis. By the age, status, occupation and salary has no statistically significant difference at 0.05 which is not accordance with the hypothesis of historic tourism problems and obstacles.

Keywords: Supply Chain and Logistic, Historical Tourism

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทอย่างมากต่อเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง แม้ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาความไม่แน่นอนทางการเมืองอย่างต่อเนื่องในระยะหลังอีกทั้งการท่องเที่ยวภายในประเทศ ก็เติบโตขึ้นอย่างเป็นที่ น่าพอใจเช่นกัน ในแง่ศักยภาพของตลาดการท่องเที่ยวของประเทศไทยพบว่า การท่องเที่ยวของประเทศไทยประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในระดับโลกและได้รับรางวัลด้านการท่องเที่ยวระดับนานาชาติหลายรางวัล อีกทั้งยังมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตานักท่องเที่ยวต่างชาติแม้จะยังมีศักยภาพที่รอการพัฒนาอยู่ในหลาย ๆ ด้านก็ตาม ในแง่ของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวถือว่าการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมที่เป็นไปในทางบวก ทั้งการใช้จ่ายต่อหัวที่เพิ่มมากขึ้น (ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560-2564, หน้า 2)

นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มีผลสำคัญในการผลักดันการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีหลายประการ เช่น การพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพ การกระจายรายได้จากการ

ท่องเที่ยวสู่ท้องถิ่น การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม และการยกระดับ ภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวไทยในสายตานักท่องเที่ยวทั่วโลก การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี สารสนเทศในการส่งเสริมการท่องเที่ยว การประกาศให้ปีพ.ศ. 2558 เป็นปี “การท่องเที่ยววิถีไทย” (“2015 Discover Thainess”) การให้ความสำคัญกับการใช้สื่อสังคม (Social Media) เพื่อยกระดับ การประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศ การปรับปรุงการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้ได้ มาตรฐานสากล เป็นต้น (ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560 - 2564 หน้า 2)

ในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยได้มีมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจ เช่น มาตรการ “ชิม ช้อป ใช้” มาตรการ “ร้อยเดียวเที่ยวทั่วไทย และเที่ยววันธรรมดาราชาช็อกโลก” โครงการ “เที่ยวเมืองรอง” เป็นการให้ประชาชนได้ออกไปใช้จ่ายเงินและท่องเที่ยวภายในประเทศ เพื่อกระตุ้น ให้เศรษฐกิจภายในประเทศเติบโตขึ้น

นครราชสีมา หรือ โคราช (Korat Thailand) เป็นจังหวัดที่กล่าวได้ว่าเจริญที่สุดของภาค อีสานในด้านประเพณีวัฒนธรรมก็มีความน่าสนใจไม่น้อย มีเพลงพื้นบ้านที่เรียกว่าเพลงโคราช ด้าน ประวัติศาสตร์นั้นจังหวัดนครราชสีมาก็มีความสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยมาก สำหรับสถานที่ ท่องเที่ยวก็มีครบครันในทุกรูปแบบ จึงเป็นจังหวัดหนึ่งที่น่าไปเที่ยวชมอย่างยิ่ง ด้วยทำเลที่ตั้งที่อยู่ไม่ ไกลจากกรุงเทพฯ มีการคมนาคมที่สะดวกสบาย จังหวัดนครราชสีมาจึงเป็นจุดหมายปลายทางในการ ท่องเที่ยวพักผ่อนวันหยุดที่เป็นที่นิยมอันดับต้นๆ แห่งหนึ่งของชาวเมืองหลวงและจังหวัดใกล้เคียง ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ที่นักท่องเที่ยวจะมากเป็นพิเศษ ในส่วนของพื้นที่นั้น จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีการแบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 32 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอครบุรี อำเภอเสิงสาง อำเภอดง อำเภอ บ้านเหลื่อม อำเภอจักราช อำเภอโชคชัย อำเภอด่านขุนทด อำเภอโนนไทย อำเภอโนนสูง อำเภอ ขามสะแกแสง อำเภอบัวใหญ่ อำเภอประทาย อำเภอปักธงชัย อำเภอพิมาย อำเภอห้วยแถลง อำเภอ ชุมพวง อำเภอสูงเนิน อำเภอขามทะเลสอ อำเภอสีคิ้ว อำเภอปากช่อง อำเภอหนองบุญมาก อำเภอ แก้งสนามนาง อำเภอโนนแดง อำเภอวังน้ำเขียว อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเมืองยาง อำเภอ บัวลาย อำเภอสีดา อำเภอเทพารักษ์ อำเภอพระทองคำ และอำเภอลำทะเมนชัย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2562)

จังหวัดนครราชสีมา เป็นเมืองโบราณเมืองหนึ่งในอาณาจักรไทย แต่เดิมตั้งอยู่ทางทิศ ตะวันออกเฉียงใต้ในท้องที่อำเภอสูงเนิน ห่างจากตัวเมืองปัจจุบันประมาณ 31 กิโลเมตร คือ เมือง “โคราช” หรือ “โคราฆะ” กับเมือง “เสมา” ทั้งสองเมืองดังกล่าว เคยเจริญรุ่งเรืองมากในสมัย ขอม แต่ปัจจุบันเป็นเมืองร้างตั้งอยู่ริมฝั่งลำตะคอง สมัยกรุงศรีอยุธยา ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์ มหาราช (พ.ศ. 2199-2231) โปรดให้สร้างเมืองสำคัญที่อยู่ชายแดน ให้มี ป้อม ปราการ จึงให้ย้าย

เมืองที่ ตำบลโคราช อำเภอสูงเนิน มาสร้างเมืองที่มีป้อมปราการและคูน้ำล้อมรอบขึ้นใหม่ในที่ซึ่งอยู่ในปัจจุบันแล้วเอานามเมืองใหม่ทั้งสอง คือ เมืองเสมากับเมืองโคราช มาผูกเป็นนามเมืองใหม่เรียกว่า เมืองนครราชสีมา แต่คนทั่วไป เรียกว่า เมืองโคราช เมืองนี้กำแพงก่อด้วยอิฐ มีใบเสมาเรียงรายตลอด มีป้อมกำแพงเมือง 15 ป้อม 4 ประตู สร้างด้วยศิลาแลง มีชื่อดังต่อไปนี้

- ทางทิศเหนือ ชื่อประตูพลแสน นัยหนึ่งเรียกประตูน้ำ
- ทางทิศใต้ ชื่อประตูชัยณรงค์ นัยหนึ่งเรียกประตูผี
- ทางทิศตะวันออก ชื่อประตูพลล้าน นัยหนึ่งเรียกประตูตะวันออก
- ทางทิศตะวันตก ชื่อประตูชุมพล

จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บนที่ราบสูงโคราช ละติจูด 15 องศาเหนือ ลองจิจูด 102 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 187 เมตร ตัวจังหวัดอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ 255 กิโลเมตร และโดยทางรถไฟ 264 กิโลเมตร มีพื้นที่ 20,493.964 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 12,808,728 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.12 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดขอนแก่น
- ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระแก้ว
- ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดขอนแก่น
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี

ภาพที่ 1.1 แผนที่จังหวัดนครราชสีมา ค้นเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2562, จาก <https://www.happykorat.com/walking-in-korat/2226>

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดมีทั้งที่เป็นภูเขาสูง ที่ราบลุ่ม พื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้นและพื้นที่ลูกคลื่นลอนลึก ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 บริเวณ คือ

- 1) บริเวณเทือกเขาและที่สูงทางตอนใต้ของจังหวัดมีความสูงจากระดับน้ำทะเล มากกว่า 250 เมตร อยู่ในบริเวณอำเภอปากช่อง อำเภอปักธงชัย อำเภอวังน้ำเขียว อำเภอครบุรีและอำเภอเสิงสาง เทือกเขานี้เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำลำธารหลายสายที่ไหลไปทางตะวันออกของภาค ได้แก่

แม่น้ำมูล ลำแชะ ลำพระเพลิง และลำปลายมาศ พื้นที่ระหว่างเทือกเขาส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลึกและลูกคลื่นลอนตื้น ตอนล่างของหุบเขามีความลาดชันค่อนข้างมาก ทำให้มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินในบริเวณนี้ค่อนข้างสูง

2) บริเวณที่สูงทางตอนกลางของจังหวัดมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 200 -250 เมตร อยู่ในเขตอำเภอด่านขุนทด อำเภอสีคิ้ว อำเภอเทพารักษ์ อำเภอพระทองคำ ตอนล่างของอำเภอโนนไทย อำเภอขามทะเลสอ อำเภอเมือง อำเภอสูงเนิน ตอนบนของอำเภอปักธงชัยและอำเภอครบุรี อำเภอโชคชัย อำเภอหนองบุญมาก อำเภอจักราช และอำเภอเสิงสาง ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นลูกคลื่นลอนตื้นยกเว้นบริเวณใกล้เชิงเขามีลักษณะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนลึก พื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำไหลผ่านหลายสาย ได้แก่ ลำแชะ ลำพระเพลิง ลำตะคอง ลำน้ำมูลและลำจักราช

3) พื้นที่ลูกคลื่นทางตอนเหนือของจังหวัด มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 200 เมตร อยู่ในเขตอำเภอขามสะแกแสง ตอนบนของอำเภอโนนไทย อำเภอดง ทางทิศตะวันตกของอำเภอบัวใหญ่ อำเภอบ้านเหลื่อม อำเภอห้วยแถลง และอำเภอชุมพวง อำเภอลำทะเมนชัย มีลักษณะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้นที่สูงสลับที่นา บางตอนเป็นพื้นที่ราบลุ่มบริเวณริมฝั่งแม่น้ำลำเชียงไกรและลำปลายมาศ

4) บริเวณที่ราบลุ่มทางตอนเหนือของจังหวัด มีความสูงจากระดับน้ำทะเลน้อยกว่า 200 เมตร อยู่ในเขตอำเภอบัวใหญ่ อำเภอดง อำเภอโนนสูง อำเภอประทาย อำเภอพิมาย อำเภอสีดา อำเภอบัวลาย และอำเภอเมืองยาง มีลักษณะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้น และมีที่ราบลุ่มบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ (นครราชสีมา, 2561)

โดยอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมามีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มากมาย อาทิเช่น อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี เพลงโคราช วัดศาลาลอย ปราสาทหินพนมวัน เป็นต้น ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวบางสถานที่ที่การเดินทางอาจยังไม่สะดวก การสืบค้นข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ยังไม่เพียงพอ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องของประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำข้อมูลและผลการศึกษาที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

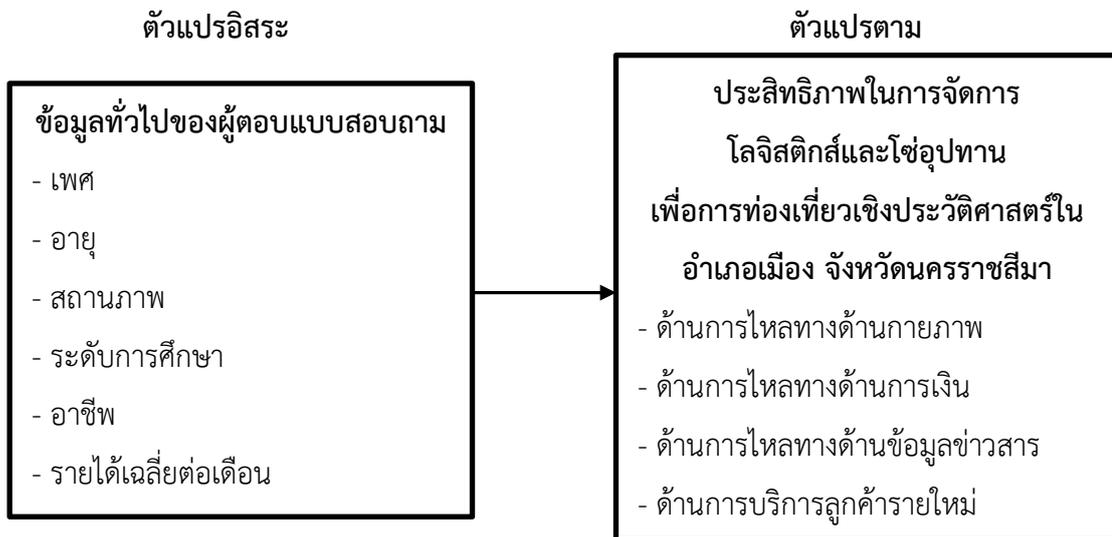
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

4. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยเลือกใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane) ในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

2. เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยข้อความแบ่งออกเป็น 4 ส่วน (ภาคผนวก) ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check List) ซึ่งเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) ในเรื่องประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ลักษณะคำถามปลายเปิด (Open Ended Question)

3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติทดสอบที (t - test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA) ด้วยสถิติเอฟ (F - test) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's Least - Significant Difference : LSD)

สรุปผล

การวิจัยเรื่องประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.50 อายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.30 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 47.70 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็น

ร้อยละ 51.50 อาชีพนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 27.40 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.2 และภูมิอำนาภายในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 64.50

2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามมาท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมามากกว่าครั้งที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 69.00 ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 47.00 แวะท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.40 ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาจากญาติ/เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 39.30 ใช้รถยนต์ส่วนตัว/เช่าในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา คิดเป็นร้อยละ 65.80 ผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา 2 คน และ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 วางแผนค่าใช้จ่ายต่อครั้ง 3,001-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.80

3. ประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.244) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การไหลทางด้านกายภาพ ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.335) รองลงมา คือ การบริการลูกค้ารายใหม่ ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.302) และการไหลทางด้านข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.525) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การไหลทางการเงิน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.463)

3.1 ด้านการไหลทางด้านกายภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.335) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะมีความสะดวก ปลอดภัยและคล่องตัว ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.386) การเดินทางมีความสะดวกและมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.393) และการเข้าถึงแหล่งร้านอาหารร้านและเครื่องดื่มมีความสะดวก สะอาดและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.424) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความปลอดภัย ณ สถานที่ท่องเที่ยว สถานที่พัก ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.449)

3.2 ด้านการไหลทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.464) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการให้บริการ Internet Banking ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.519) ค่าใช้จ่ายสินค้าบริการในสถานที่ท่องเที่ยวมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.515) และการเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชมสถานที่ที่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.515) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ตู้เบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM) มีเพียงพอ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.525)

3.3 ด้านการไหลทางด้านข้อมูลข่าวสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.525) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก

ได้แก่ ข้อมูลร้านอาหาร เครื่องดื่ม ร้านของที่ระลึก ที่เป็นข้อมูลปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.539) ข้อมูลด้านสถานที่ท่องเที่ยว การเดินทาง ที่พักละแวก ถูกต้อง ชัดเจน ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.553) และ ศูนย์ให้บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวครบถ้วน ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.549) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เว็บไซต์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ทุกคน ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.559)

3.4 ด้านการบริการลูกค้ารายใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.302) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวมีความสะอาด สะดวกสบาย ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.416) สถานที่จอดรถเพียงพอ เหมาะสม ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.447) และมีห้องน้ำ ห้องสุขาที่สะอาดเพียงพอสะดวกต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.456) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน และ สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.568)

4. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

4.1 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการไหลทางการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการไหลทางด้านกายภาพ ด้านการไหลทางด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านการบริการลูกค้ารายใหม่ ไม่แตกต่างกัน

4.2 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.3 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม จำแนกตามสถานภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.4 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณา พบว่า ด้านการไหลทางด้านข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการไหลทางด้านการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.5 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.6 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีผลการวิจัยดังนี้

1. ประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไหลทางด้านกายภาพ ด้านการบริการลูกค้ารายใหม่ และด้านการไหลทางด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนด้านการไหลทางการเงินอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะมีความสะดวก ปลอดภัยและคล่องตัว การเดินทางมีความสะดวก และมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน การเข้าถึงแหล่งร้านอาหารร้านและเครื่องดื่มมีความสะดวก สะอาดและเหมาะสม ความปลอดภัย ณ สถานที่ท่องเที่ยว สถานที่พัก ทำให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัชวาล พูลจวง และปริญญา จิตราภรณ์ (2561) การบริหารจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวทางน้ำ ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลสรุปการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในภาพรวมแต่ละด้าน มีความพึงพอใจในระดับปานกลางถึงมากที่สุด สำหรับผลสรุปเกี่ยวกับความพึงพอใจของกลุ่มชุมชน/ผู้ค้าในแหล่งท่องเที่ยวที่มีต่อผลของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และความพร้อมด้านการจัดการโลจิสติกส์มีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุด ผลจากการสัมภาษณ์ในแนวทางการพัฒนาปรับปรุงความสามารถของชุมชน ด้านการจัดการโลจิสติกส์ในชุมชนมีแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ผลการสัมภาษณ์ในองค์ประกอบและการบริหารการจัดการโลจิสติกส์ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางน้ำมีการเตรียมความพร้อมกรณีเหตุฉุกเฉินและรวมกลุ่มให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า เพศ และระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และอายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินดา สะอาดรัมย์ (2561) ประสิทธิภาพการ

จัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ในอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดการ โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ในอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการไหลเวียนทางด้านสารสนเทศ ด้านการไหลเวียนทางด้านการเงิน และด้านการไหลเวียนทางกายภาพ 2) การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการ โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ในอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามสถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัยดังนี้

1. ด้านการไหลทางด้านกายภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความปลอดภัย ณ สถานที่ท่องเที่ยว สถานที่พัก ควรมีการเพิ่มการรักษาความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยวและที่พัก โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดเทศกาลที่จะมีนักท่องเที่ยวมาก

2. ด้านการไหลทางด้านการเงิน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ตู้เบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM) มีเพียงพอ ควรมีการเพิ่มตู้เบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM) ให้อยู่ใกล้บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และมีจำนวนที่เพียงพอ

3. ด้านการไหลทางด้านข้อมูลข่าวสาร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เว็บไซต์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ทุกคน ควรมีการประชาสัมพันธ์หรืออัปเดตข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook, Youtube)

4. ด้านการบริการลูกค้ารายใหม่ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน และสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ควรมีการเพิ่มเจ้าหน้าที่ในจุดบริการนักท่องเที่ยวในกรณีที่นักท่องเที่ยวต้องการสอบถามข้อมูลต่างๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จินดา สะอาดรัมย์. (2561). **ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ในอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง/กรุงเทพฯ.
- ซ์ชวาล พูลจวง และปริณภา จิตราภรณ์. (2561). **การบริหารจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวทางน้ำ ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี**. ค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2562, จาก <http://so03.tci-thaijo.org> > Logis_j > article > download.
- ณภัทร ทิพย์ศรี. (2558). **การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวของธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงราย (Online)**. ปีที่ 10: ฉบับที่ 2:60-70.
- บันสยา สิริรุ่งโรจน์กนก. (2559). **พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว กรณีศึกษา ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม**. ค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2562, จาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/56920256.pdf.
- พัชรมณต์ อ่อนเขต. (2559). **การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก**. วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. Vol.12:58-65.
- แฮปปี้โคราช. (15 พฤศจิกายน 2562). **จังหวัดนครราชสีมา**. สืบค้นจาก แฮปปี้โคราช: <https://www.happykorat.com/walking-in-korat/2226>
- ท่องเที่ยวนครราชสีมา. (11 มีนาคม 2563). **ตราสัญลักษณ์จังหวัดนครราชสีมา**. สืบค้นจากท่องเที่ยวนครราชสีมา: <https://sites.google.com/site/saimittechnolog/tra-pracacanghwad-nkhrachsima>
- Sawadee.com **เที่ยวทั่วไทย เราใส่ใจดูแล**. (11 มีนาคม 2563). **การเดินทางมาจังหวัดนครราชสีมา**. สืบค้นจาก Sawadee.com **เที่ยวทั่วไทย เราใส่ใจดูแล**: <http://www.sawadee.co.th/isan/nakhonratchasima/>
- ข่าวสารเพื่อการปรับตัวก้าวทันเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. (11 มีนาคม 2563). **โลจิสติกส์และโซ่อุปทานเพื่อการท่องเที่ยว**. สืบค้นจาก ข่าวสารเพื่อการปรับตัวก้าวทันเทคโนโลยีอุตสาหกรรม: <http://www.thailandindustry.com/onlinemag/view2.php?id=66§ion=5&issues=3>